

העונה ה-28 | 2011/12

משיח

הקאמרטת הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

הקאמרטע הישראלית ירושלים

מייסד ומנהל מוסיקלי: אבנר בירון

מלחין בית: יוסף ברדנשווילי

חברי התזמורת

כינור ראשון	כינור שני	ויולה	צ'לו	קונטרבאס	אבוב	בסון
ארנולד קוביליאנסקי*	נטלי שר*	מיכאל פלסקוב*	צבי אורליאנסקי*	דמיטרי רזנצוויג*	מוקי זוהר*	מאוריצי פאז*
מיכאל בויאנר	דניס גרסי	מיכאל יאבקר	יפים אייזנשטד*	גנאדי ליטבין	אורי מירז	קריסטיונס גריגס
פאבל גלגנוב	זינה לוין	בוריס רימר	מרינה כץ*			
רומן יוסופוב	קרן ליפקר	אנדריי שפליניקוב	אלכסנדר סיניילניקוב	חליל		
כרמלה ליימן	מיכאל קונצביץ'			אסתי רופא*		
אטיין מנרי	אדוארד רזניק					חצוצרה
סופיה קירסנובה**						מראט גורביץ'

בתכנית זו מנגנת נטלי שר כמובילת כינור ראשון ואדוארד רזניק כמוביל כינור שני.
נגנים אורחים: איריס גלוברזון הירש, עוגב וצ'מבלו; קרן פנפיומן זהבי, טימפני

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל

פרופ' רות ארנון* - יו"ר	יעקב אייזנר*	אלי אייל	ד"ר חנן אלון	פרופ' משה וידמן*	שרה זלקינד	ניסים לוי	הדווה פוגל*	פרופ' מנחם פיש*	פרופ' מרק קופיטמן	דיוויד קינדלר*	פרופ' אורי קרשון	ברוך שלו*
יצחק אלרון*	שמשון ארד	פרופ' אבי בן בסט	פרופ' בני גיגר*	בני גל-עד*	עו"ד יאיר גרין*	רוברט דרייק	פרופ' משה הדני*					

הצוות האדמיניסטרטיבי

מנהל כללי: בן ציון שירה	מנהלת שיווק: תמר יעקובוביץ'	מנהל במה: ואלרי אקסיונוב	העוגב, שנבנה ע"י גדעון שמיר, והטימפני הועמדו לרשות התזמורת באדיבות קרן התרבות אמריקה-ישראל
מנהל אדמיניסטרטיבי: מיכאל קונצביץ'	מכירות: ענבל ירושלמי	יעוץ משפטי: עו"ד עמי פולמן	
מפיקה: תמר אומנסקי	מזכירות: מירה זילברמן	הנהלת חשבונות: שרית יצחקי	

מחלקת מנויים: 1-700-55-2000 | בימים א'-ה' 09:00-17:00

משרד התזמורת: רח' ההגנה 13, הגבעה הצרפתית, ירושלים | טל: 02-5020503 | פקס: 02-5020504
כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com | אימייל: info@jcamerata.com

התזמורת נתמכת על ידי: משרד התרבות והספורט | עיריית ירושלים, האגף לתרבות | הקרן לירושלים
קרן מרק ריץ' | טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ | ומסתייעת בתורמים שונים.

2011/2012

קונצרט מס' 2

משיח

ירושלים / המינהל הקהילתי הגבעה הצרפתית

קונצרט מיוחד עם תהליך עבודה
יום ג', 18.10.11 בשעה 10:00

תל אביב / מוזיאון תל אביב לאמנות

יום ו', 21.10.11 בשעה 13:00
מוצ"ש, 22.10.11 בשעה 20:30
יום א', 23.10.11 בשעה 20:30

חיפה / אולם רפפורט

יום ב', 24.10.11 בשעה 20:30

ירושלים / אולם הנרי קראון, תיאטרון ירושלים

יום ג', 25.10.11 בשעה 20:30

רחובות / אולם ויקס, מכון ויצמן למדע

יום ד', 26.10.11 בשעה 20:30

כרמיאל / היכל התרבות

יום ה', 27.10.11 בשעה 20:30

ציריך

יום ד', 2.11.11 בשעה 20:00

בזל

יום ה', 3.11.11 בשעה 20:00

אבנר בירון מנצח
רובי היוז סופרן (אנגליה)
גיימס ליינג קונטרה-טנור (אנגליה)
גיימס אוקסלי טנור (אנגליה)
מרכוס פלייג בס (גרמניה)
מקהלת המדריגל מבזל (שווייץ)
רמי אורן סולו חצוצרה (ישראל)

גאורג פרידריך הנדל (1759-1685)
משיח

CULTURE SCAPES

swiss arts council

prohelvetia

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Eidgenössisches Departement für
auswärtige Angelegenheiten EDA

המנצח והחליילן אבנר בירון הוא מייסדה, מנהלה המוסיקלי ומנצחה הקבוע של תזמורת הקאמרטה הישראלית ירושלים מיום היווסדה. יצירתיות, חדשנות ומקוריות מאפיינות את פעילותו המוסיקלית המגוונת. בעבודה אינטנסיבית ומעוררת השראה הביא את התזמורת למעמד-על בעולם המוסיקה הישראלית ולהכרה בינלאומית נרחבת.

אבנר בירון בונה תכניות קונצרטים מקוריות ומעניינות. בעבודתו עם תזמורת הקאמרטה הוא מחזיר לבימות הקונצרטים בארץ יצירות נדירות מן הרפרטואר המוסיקלי, לצד נכסי צאן ברזל של המוסיקה הקלאסית. כמו כן הוא מעודד יצירה ישראלית מקורית, ע"י הזמנת עבודות מן המלחינים וביצוען בארץ. בסיורי קונצרטים ברחבי העולם והקלטתן.

התזמורת בניהולו ובניצוחו מייחדת חלק ניכר מזמנה וממרצה לפעולות חינוך למוסיקה בקרב תלמידים בירושלים וברחבי הארץ.

התזמורת תחת שרביטו של בירון מופיעה בהצלחה רבה בסיורי קונצרטים רבים באירופה, באמריקה ובמזרח הרחוק, באולמות הקונצרטים המרכזיים של אמסטרדם, ברלין, לוצרן, מדריד, פריס, ניו יורק, וושינגטון, לוס אנג'לס, שיקגו, אלסקה, בייג'ין, שנחאי ועוד. הקונצרטים וההקלטות הרבות של בירון עם התזמורת זוכים לשבחי הביקורת בישראל ובעולם.

בירון ניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, תזמורת ירושלים רשות השידור ועל הסינפונייטה באר שבע, והוא מוזמן לנצח על תזמורות ברחבי העולם. אבנר בירון כיהן כמנהל המוסיקלי של כמה פסטיבלים, בהם פסטיבל אבו-גוש ופסטיבל "ימי מוסיקה וטבע" בגליל.

אבנר בירון הקים את "אנסמבל סולני הגליל", הרכב וירטואוזי שזכה להצלחה בינלאומית בזמן קצר, והוזמן לסיורי קונצרטים ברחבי העולם, בניצוחו. חלק גדול מפעילותו מוקדש לחינוך מוסיקלי. ב-1994 נתמנה לראש האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. בשלוש הקדנציות של כהונתו הצעיד בירון את האקדמיה להישגים אמנותיים מרשימים. בין היתר יזם פתיחת מחלקה למוסיקה מזרחית, הקים את התזמורת הקאמרית של האקדמיה ויסד את הפקולטה למוסיקה רב-תחומית. בירון נבחר לכהן כחבר הועדה המתמדת של ארגון האקדמיות הגבוהות למוסיקה באירופה (AEC).

הוא החל את הקריירה המוסיקלית שלו כחליילן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית וכחליילן-סולן בתזמורת הקאמרית הישראלית. לפני כן למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים והשתלם בניצוח באקדמיה למוסיקה בווינה ובמוצרטאום בזלצבורג. גישתו המיוחדת למוסיקה ולאיינטרפרטציה מושפעת מהשכלתו הרחבה במוסיקה ובמדע. כחליילן הירבה להופיע בריסילים ובהרכבים קאמרטיים. הוא ניהל כיתות אמן רבות משתתפים לחלילנים ולמורים לחליל בארץ ובחו"ל. כמורה וכמחנך העמיד בירון דור צעיר של חלילנים ושל מורים בכירים לחליל.

בשנת 2005 זכה אבנר בירון בפרס שרת החינוך על מצוינות ועשייה אמנותית רבת-שנים בתחום המוסיקה ועל תרומתו לחיי המוסיקה בארץ.

בשנת 2009, השנה שבה סיימה רובי היוז את לימודיה בקולג' המלכותי למוסיקה בלונדון, קטפה את הפרס הראשון ואת פרס חביבת הקהל בתחרות השירה של פסטיבל הנדל הלונדוני. לפרס היוקרתי הזה קדמו מענק של ה-Royal Philharmonic Society (2006), פרס אקדמיית הקיץ של מוצרטאום זלצבורג (2005) ופרס תחרות ג'רלד מור (2002). את הקריירה האופראית שלה החלה רובי היוז ב-Theater an der Wien, בתפקיד **רוֹגֶרוֹ** ב"טֶנְקֶדִי" מאת רוסיני. מאז גילמה דמויות אופראיות מגוונות באופרה הלאומית האנגלית, באופרה של טולון, ב-Musikwerkstatt של וינה וב-Potsdamer Winteroper. רובי היוז הופיעה עם תזמורת האקדמיות למוסיקה עתיקה של קיימברידג' וברלין, עם תזמורת הבארוק של שטוטגרט, תזמורת הקונצרטים של BBC, הקאמרטה של מנצ'סטר, תזמורת הרדיו של מינכן, Les Musiciens du Louvre, תזמורת עידן הנאורות, תזמורת "פילהרמוניה" הבריטית, תזמורת RTÉ האירית והתזמורת הקאמרית של ציריך.

בין המנצחים שעמם הופיעה נמנים: פריידר ברניוס, לורנס קאמינגס, פול גודווין, מרק מינקובסקי, רנה גייקובס, פבלו הראס קסאדו, דניאל רויס, אנדריאס שפרינג, יוהנס וילדנר וטקואו יואסה.

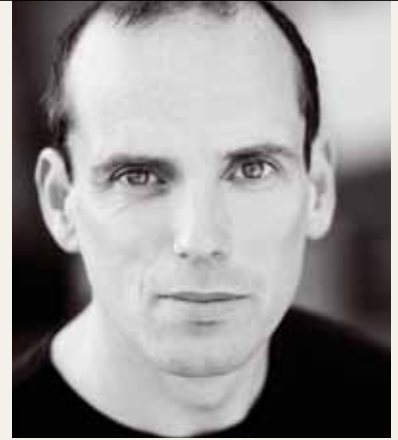
רובי היוז מככבת בתקליטור האורטוריה "משיח" להנדל בהקלטת ORF. זו הופעתה הראשונה עם הקאמרטה.

כתב העת הבריטי Opera Now בחר לצרף את הקונטרה-טנור ג'יימס ליינג לרשימת השמות החמים של בימת האופרה היום. מאחורי ג'יימס ליינג הופעות בבתי אופרה לונדוניים, כגון ה-Classical Opera Company, המתמחה בהעלאת אופרות של מוצרט ומלחינים בני זמנו, ה-Early Opera Company, שברפרטואר שלו בעיקר אופרות בארוק, וכן בבתי אופרה בערי שדה בריטיות, שקמו או חודשו בסוף המאה העשרים: אופרת גרסינגטון (באוקספורדשר), אופרת פסטיבל גלינדבורן (בססקס), אופרת גרינג' פארק (בהמפשר) ואופרה נורת' (בלידס, נוטינגהם וניוקאסל).

ברפרטואר שלו כלולים תפקיד **אוברון** ב"חלום ליל קיץ" מאת בריטן, **הפליט** באופרה "ברחה" מאת ג'ונתן דאָב, **רפאל** באופרה "טוביה והמלאך" (גם היא מאת דאָב), ארבעה תפקידים באופרות של הנדל: **גידו** ב"פלאוויו", **מְדוּרוֹ** ב"אורלנדו", **ארמינדו** ב"פֶרְטֶנוֹפֶה" ו**אלסנדרו** ב"טולומאו", וכן תפקיד **אסקניו** באופרה "אסקניו בְּאֶלְבָה" מאת מוצרט. התזמורות וההרכבים שהופיע איתם כוללים את "האקדמיה למוסיקה עתיקה", התזמורת הסימפונית של אטלנטה, המקהלה הפילהרמונית הקאמרית האסטונית, התזמורת הקאמרית האירית, Les Agréments ו"אגודת באך ההולנדית".

בין הקלטותיו: **השועל/העגלון** ב"הרפתקאות פינקויו" מאת ג'ונתן דאָב (בחברת אופוס/ ארטה) ו**רפאל** ב"טוביה והמלאך" (בחברת Chandos). זו הופעתו הראשונה עם הקאמרטה.

מרכוס פלייג, יליד העיר הורב שבגרמניה, השתלם במוסיקה לבית הספר ולכנסייה במכללה למוסיקה בפרייבורג, למד שירה אצל באטה הויאר-כריסטן ואופרה אצל גרד היינץ. את לימודי ה-MA סיים בהצטיינות בפרנקפורט, בהדרכת ברטהולד פוסמאייר. בשנת 2004 זכה בפרס לשירה בתחרות באך בלייפציג. תפקידו האופראי הראשון היה **עזריה** במשל הכנסייתי "כבשן האש הבווערת" של בנג'מין בריטן. באופרה "נח והמבול" של בריטן גילם את **נח**. כמוכן השתתף באופרות של פרסל ושל ראמו, ב"סלומה" של ריכרד שטראוס ובאופרה "מולדת" של המלחין הגרמני בן-זמננו קורנליוס שוֹנֶהר. בפרטואר של מרכוס פלייג גם אורטוריות, מיסות, קנטטות ומדריגלים. ב-2001 השתתף בביצוע "דיקסיט דומינוס" של הנדל בקונצרט של רדיו הסן, ב-2008 שר עם הריינישה קנטוריי בניצוח הרמן מאקס תפקידים במיסות הקצרות של באך בפסטיבלי באך בלייפציג ובאייזנאך. בשידורים חיים מבימת פסטיבל שווצינגן שר מדריגלים של מונטוורדי ושל ג'ואלדו. בשנת 2009, במסגרת יום ההולדת ה-100 של תל אביב, הופיע בהיכל התרבות עם התזמורת הקאמרית הישראלית ברקוויאם של מוצרט וב"ליל ולפורגיס" של מנדלסון. ב"משיח" של הנדל הופיע בשנת 2010 בהפקת ה"אופרה הישנה" של פרנקפורט. זו הופעתו הראשונה עם הקאמרטת.

לימודי צ'לו ומוסיקה בקולג' המלכותי למוסיקה ובאוניברסיטת אוקספורד ניתבו את ג'יימס אוקסלי אל עבר שיעורי שירה אצל רודולף פיירנאי במנהיים. בשנת 1992 זכה אוקסלי בפרס הראשון בתחרות הבינלאומית לשירה בערים מְרִי גְרֶדֶן בסקוטלנד וגרייט גרימזבי באנגליה. ב-1994 זכה שוב בפרס הראשון בתחרות שירה בינלאומית, הפעם בֶּסְטֶוֹנְבֹושׁ, הולנד. היום הוא פרופסור אורח בקולג' שבו החל את נתיבו המוסיקלי, הקולג' המלכותי למוסיקה בלונדון. בכל אולמי הקונצרטים הגדולים של בירת אנגליה השמיע ג'יימס אוקסלי את קולו, וכן ב"סימפוני הול" של ברמינגהם, ב"פילהרמוניק הול" של ליוורפול וב"פסטיבל שלוש המקהלות", פסטיבל המוסיקה הוותיק שבעיר ווסטר. בין תפקידיו האופראיים: **לוקנו** ב"הכתרתה של פופאה" למונטוורדי, **מרקור** ב"אהבתה של דְנָאָה" ו**שֶׁטֶר** ב"אינטרמצו", שתיהן של ריכרד שטראוס, **הקורוס הגברי** ב"אונס לוקרציה" מאת בריטן ומאת אותו מלחין - תפקיד **הבן האובד** באופרה בשם זה, **לורקניו** ב"אריודנטה" של הנדל, **לנסקי** ב"יבגני אוניגין" של צ'ייקובסקי, התפקיד הראשי באופרטה "קנדיד" של לנד ברנשטיין, **אנטינואיס** ב"פנלופ" מאת פֹּוֹרְה, ומאת מוצרט: **אלסנדרו** ב"מלך הרועה", **בלמונטה** ב"החטיפה מן הארמון" פְּרֶנְדוּ ב"כך עושות כולן", ו**ארבצ'ה** ב"איזומנאו מלך כרתים". ג'יימס אוקסלי שר עם הסימפוניית של בורנמות', אקדמיית סנט-מרטין, קונסורט גבריאלי, הקאמרטת הישראלית ירושלים ועוד. ב"ויהאנס פאסיון" הופיע עם ה-Northern Sinfonia, וב"משיח" עם התזמורת הסקוטית המלכותית.

הופעות בימה (קומדיות מדריגל) וכן הקלטות רדיו, טלוויזיה ותקליטורים הם חלק אינטגרלי של פעילותם הנרחבת. מקהלת המדריגל מבזל זכתה בכמה וכמה פרסים, ביניהם פרס מבקרי התקליטים של גרמניה בשנת 1982 (בעבור סדרת הקלטות "דוקומנטה" של Schola Cantorum Basiliensis), פרס העידוד של הוועדה האירופית למסחר ולתעשייה בשנת 1998, ובפרסים בעבור ביצוע של מוסיקה בת זמננו מקרן ארנסט פון סימנס, בשנים 1991, 2002 ו-2006.

זו הופעת הראשונה של המקהלה עם הקאמרטה.

קרובות כוללות תוכניותיהם יצירות סביב נושא אחד. למשל, בתקליטור על נושא השלום, מופיעות זו לצד זו יצירות של ז'וסקן דפרה, יוהנס ברהמס, היינריך שיץ, הנס אייזלר ופריץ נף. מקהלת המדריגל של בזל הופיעה בפסטיבלי המוסיקה היוקרתיים ביותר בעולם, ובסיריהם פקדו כמעט את כול מדינות אירופה וכן את ארצות הברית, רוסיה, לבנון, ישראל והמזרח הרחוק. במהלך הסימפוזיון הרביעי העולמי למוסיקה מקהלתית ופסטיבל המקהלות שנערך בסידני שבאוסטרליה בשנת 1996, הופיעו בבית האופרה של סידני ובאלמות קונצרטים אחרים בעיר, בבריסביין שבאוסטרליה, בהונג קונג ובדרום קוריאה.

ה Basler Madrigalisten מופיעים הן כסולנים, הן בהרכבים קטנים והן כמקהלה של עד עשרים וארבעה זמרות וזמרים. המקהלה הוקמה בשנת 1978 בבית הספר הגבוה למוסיקה עתיקה Schola Cantorum Basiliensis שבבזל, על ידי המנצח פריץ נף, מנצחה ומנהלה עד עצם היום הזה. לצד התמקדותם של "המדריגליסטים" בביצועים ובהקלטות של מוסיקה עתיקה, הם עוסקים רבות במוסיקה חדישה, בין היתר על ידי הזמנת יצירות חדשות ממלחינים וביצוע יצירות אלה בהופעות בכורה. אשר למוסיקה מתקופות האחרות, נטייתם היא לבצע ולהקליט יצירות זנוחות של מלחינים לדועים ויצירות של מלחינים שנשכחו. לעתים

מוקי זוהר

גיימס אולדפילד

הילה בגיו

פאביו טרומפי

אבנר בירון

שו ז'ונג

קארין הוכמן

נוח בריגר

אלינור זון

המהפכנים

שו ז'ונג מנצח
מוקי זוהר אבוב

- **באך:** קונצ'רטו לאבוב בפה מז'ור
- **בטהובן:** סימפוניה מס' 2 אופ' 36 ברה מז'ור
- **בטהובן:** קונצ'רטו לפסנתר מס' 1

ירושלים: אולם הנרי קראון, יום ב', 12.12.11 בשעה 20:30

כפר סבא: היכל התרבות, יום ג', 13.12.11 בשעה 20:30

רחובות: אולם ויקס, מכון ויצמן למדע, יום ד', 14.12.11 בשעה 20:30

אריאל: היכל התרבות, יום ה', 15.12.11 בשעה 20:30

תל אביב: מוזיאון ת"א לאמנות, מוצ"ש, 17.12.11 בשעה 20:30

כך עושות כולן

אבנר בירון מנצח
הילה בג'יו דספינה
אלינור זון פיורדיליגי
קארין הוכמן דורבלה
פאביו טרומפי (שווייץ) פרנדו
גיימס אולדפילד (אנגליה) גוליאלמו
נוח בריגר דון אלפונסו

• **מוצרט:** כך עושות כולן

תל אביב: מוזיאון ת"א לאמנות - יום ו', 25.11.11 בשעה 13:00;

מוצ"ש, 26.11.11 בשעה 20:00; יום א', 27.11.11 בשעה 20:00;

מוצ"ש 3.12.11 בשעה 20:00 (המשולבת הקטנה)

ירושלים: אולם הנרי קראון - יום ג', 29.11.11 בשעה 20:00

חיפה: אולם רפפורט - יום ד', 30.11.11 בשעה 20:00

כרמיאל: היכל התרבות - יום ה' 1.12.11 בשעה 20:00

מוסיקה מדור לדור

סדרת הקונצרטים לכל המשפחה

סדרה המונה ארבעה קונצרטים, שמטרתם לקרב את המוסיקה הקלאסית לילדים

4

בסטיאן ובסטיאנה

אופרה מאת מוצרט
מנצח: אורי לשמן
סולנים: יעלה אביטל,
רויטל רביב

3

כובע קסמים

משירי לאה גולדברג
מוסיקה ומנצח: משה זורמן
סולנים: אבי גרייניק,
נועה קשפיצקי

2

ילדים מנגנים לילדים

מנצח: רוני פורת
סולנים: ילדים מצטיינים
מרחבי הארץ

1

והילד הזה הוא אני

מוסיקה ומנצח:
יוסף ברדנשווילי
טקסטים ומספר:
יהודה אטלס

הקונצרטים יתקיימו בשעה 17:30 בערים: ירושלים (אולם ימקא), תל אביב (מוזיאון תל אביב לאמנות),
אשקלון (מרכז הכנסים הבינלאומי) וקיבוץ כברי (אולם המופעים)

לרכישת מנויים בקופת הקאמרה: 1-700-55-2000

לפרטים נוספים
www.jcamerata.com

הסדרה בכברי בחסות
the marc rich
foundation
for education, culture and welfare
lucerne, switzerland

לישראלית

"משיח", האורטוריה שהלחין הנדל באי רצון מסוים בשנת 1741, שונה מאורטוריות אחרות שהלחין: "שאלו", שקדמה ל"משיח", גדושה בדרמה. אריות ורציטטיבים מושרים בפי שאלו ומיכל, דוד ויהונתן. ב"שמשון", שהולחנה מיד אחרי "משיח", דלילה עושה ניסיונות נואשים לקנות מחדש את האבת בעלה זה, כזכור, ממוטט היכל. ואילו באורטוריה "משיח" אין דמויות, אין דיבור ישיר ואין עלילה. היא קולאז' של עשרות פסוקים שנראה כאילו נלקטו בפניצטה של שער מתוך תרגום המלך גיימס (התרגום המוסמך לאנגלית) של המקרא ושל הברית החדשה.

צ'רלס ג'ונס, אנגלי אמיד, אנגליקני אדוק, בר-אוריין ובקי במוסיקה, הגה את מבנה האסופה, ערך אותה ושלה אותה לידידו הנערץ הנדל, בתוספת מילות כיבושין, כי הלה ייאות להלחינה. משימת השכנוע לא הייתה קלה: מאחורי הנדל, יליד גרמניה שקנה לו השכלה מוסיקלית באיטליה, היו 42 אופרות איטלקיות מלאות דמויות, דיאלוגים ודרמה, שרבות מהן הועלו בהצלחה רבה במולדתו החדשה אנגליה, והנה כאן אוסף פסוקים נשגבים באנגלית ארכאית ורחוקה. מטרתו של ג'ונס הייתה ברורה: להאדיר באוזני קהל רוכשי הכרטיסים האנגלי, פוקדי התיאטראות ואולמות הקונצרטים (ולאו דווקא באי הכנסיות והקתדראלות), את הדרמה האלוהית הגדולה של גאולה מובטחת, מקוימת ומוחמצת. לג'ונס הייתה אג'נדה: לנסות ולהחזיר אל חיק האמונה הנוצרית הקלאסית את הדיאסטיים, קבוצה גדלה והולכת של נוצרים שחדלו להאמין בהמשך

מעורבותו הפעילה של האל הבורא בעולם שברא. ג'ונס חש שהמוסיקה של יידו ברוך הכישרון תהיה עוצמתית דיה, כדי שבאמצעות הריגוש שתיצור ישתכנעו מחדש המפקקים במכניזם המופלא שהפעיל האל הכול יכול למען אנושות חוטאת ורשעה: הוליד בן אלוהי מרחם בתולה אנושית, עשה כי יתחבב על עדת חסידים וסייע בידי המשיח לבאר מחדש את ה"ברית הישנה". הממסד - ברוב אטימותו - דחה את המשיח, עינהו והמיתו. אך לא הכול אבוד יאמרו הדוקטרינה הנוצרית וג'ונס: אם ירבו המאמינים בקימתו הנסית של המשיח לתחייה ובהתקבלותו הנלהבת בשמיים, אזי ישוב בשנית ויגאל את מאמיניו.

"משיח" לא היה שיתוף הפעולה הראשון בין הליברית ג'ונס לבין המלחין: ב-1735 כתב בעבור הנדל את "שאלו" והוא היה כנראה גם מי שליקט את קטעי המקרא לאורטוריה "בני ישראל במצרים". הנדל מצדו חיכה שלוש שנים בטרם החל להלחין את שתי האורטוריות האלה; עדיין כתיבת אופרות הייתה בראש מעייניו. בסופו של עניין נאלץ, ולו מטעמים כלכליים, להיעתר להפצרות יידו ולטעם הקהל האנגלי, שהחל להעדיף יצירות מושרות בשפתו ולא באיטלקית, ושתי האורטוריות הועלו בתיאטרון המלכותי בלונדון בחורף/אביב 1739. שנתיים אחר כך, ביולי 1741, כתב ג'ונס במכתב לחבר על האורטוריה החדשה ששלח זה עתה להנדל: "אני מקווה ש[הנדל] יגייס את כול גאוונותו וכישרונו לטובת חיבור זה, כך שיאפיל על כול הלחנותיו הקודמות, שכן הנושא עולה על כול הנושאים האחרים: הנושא הוא "משיח".

הנדל, אז בשיא יכולותיו המוסיקליות, אך שקוע בחובות ובדיכאון, התכוון שלא להלחין דבר בעונת 1741/2, בין השאר בגלל אי ההצלחה הצורבת של האופרה "דידימיה", כישלון שבעקבותיו השתכנע לזנוח את הז'אנר סופית. הזמנתו לסדרת קונצרטים בעיר דבלין התהה כנראה את הכף לטובת האורטוריה שהציע ג'ונס. בקיץ 1741 נטל הנדל את הליברית לידידו והחל להלחין במהירות השיא האופיינית לו. בתוך 24 ימים השלים את המלאכה, תוך מחיקות, תיקונים והותרת תפקידי כלים למועד אחר. בתחתית כתב-היד רשם SDG (לאל לבדו התהילה), וכתובת זו חיזקה את טענת הטוענים כי בהשראה אלוהית נכתבה היצירה, וכי בשעת כתיבתה חזה הנדל מחזות אלוהיים.

בכורת "משיח" ב-13 באפריל 1742 באולם נאה אך דחוס מדי בדבלין, הוביל הנדל את השמעת היצירה מעם הצ'מבלו. יידו, הכנר והמלחין האירי דוברג, ניצח על התזמורת. המבקרים התחרו זה בזה בהשמעת שבח והלל. אנקדוטה מפורסמת מספרת כי אחרי שסיימה זמרת האלט סוזנה סיפּר לשר את האריה "נבזה וחדל אישים, איש מכאובות וידוע חולי", קם כומר אחד על רגליו וקרא בפאתוס: "בעבור זה יימחלו לך כל עונותייך, אישה!".

בלונדון הבירה, מחוז החפץ העיקרי של ג'ונס, הייתה קבלת הפנים צוננת. רבים ביקרו את זילות השימוש בכתבי קודש במופע חילוני שמטרתו "בידור", ועוד מפי "זמרות-שחקניות". ואולם, ברבות השנים גברו המצדדים על

המסתייגים. בשנת 1750 מוסדה מסורת ולפיה נהג הנדל לסיים מידי שנה את עונת ההופעות בשני מופעי "משיח", האחד בתקופת הצום שלפני חג הפסחא באולם ה"קובנט גארדן" הגרנדיוזי, ואחד מיד אחרי הפסחא באולם בית החולים לילדים אסופים, כדי שזה יוכל ליהנות מן ההכנסות.

הנדל ניצח על ביצוע "משיח" פעמים רבות, ולעתים קרובות הכניס שינויים ביצירה, כדי להתאימה למקום ההשמעה, לזמינותם של כלים ונגניהם או למספר הסולנים ומנעדיהם. לכן, אין גרסה אחת היכולה להיחשב "סופית" או "אותנטית". במהלך השנים יצרו מלחינים גרסאות משלהם. מוצרט, למשל, כתב תזמור חדש ופסקי המקרא והאוונגליונים הושרו בתרגום לגרמנית.

אשר לחלק המפורסם ביותר באורטוריה, ה"הללויה" למקהלה שבסוף הפרק השני, יש ארצות שבהן נוהג הקהל לקום על רגליו בעת השמעתו. מתהלך סיפור (אמנם לא ממוסמך, אבל בכל זאת נאה) שלפיו יש ליחס את הנוהג הזה להתרגשותו האדירה של המלך ג'ורג' השני בעת ששמע את הקטע לראשונה: כיוון שקפץ מכיסאו ועמד, נאלצו כול הנוכחים לעשות כמותו.

Messiah

פרק א': הנבואות וההגשמה של התכנית האלוהית להושיע את האנושות על ידי ביאת המשיח

PART 1: Prophecy and Realization of God's plan to redeem Mankind by the Coming of the Messiah

סינפוניה (אוברטורה)

אקומפניאטו (טנור): נחמו, נחמו עמי, יאמר אלהיכם. דברו על לב ירושלם וקראו אליה, כי מלאה צבאה, כי נרצה עונה. קול קורא במדבר, פנו דרך יהוה; ישרו בערבה מסלה לאלהינו. (ישעיהו מ')

Sinfony (Overture)

Accompagnato (Tenor): Comfort ye, comfort ye my people, saith your God. Speak ye comfortably to Jerusalem and cry unto her, that her warfare is accomplish'd, that her Iniquity is pardoned. The voice of him that crieth in the wilderness; prepare ye the way of the Lord; make straight in the desert a highway for our God. (Isaiah 40)

אריה (טנור): כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור והרכסים לבקעה. (ישעיהו מ')

Air (Tenor): Ev'ry valley shall be exalted, and ev'ry mountain and hill made low; the crooked straight, and the rough places plain. (Isaiah 40)

מקהלה: ונגלה כבוד יהוה וראו כל בשר יחדו כי פי יהוה דבר. (ישעיהו מ')

Chorus: And the glory of the Lord shall be revealed, and all flesh shall see together, for the mouth of the Lord hath spoken it. (Isaiah 40)

אקומפניאטו (באס): כי כה אמר יהוה צבאות: עוד אחת מעט היא ואני מרעיש את השמים ואת הארץ ואת הים ואת החרבה. והרעשתי את כל הגוים ויבאו חמדת כל הגוים. (חגי ב') ופתאם יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים ומלאך הברית אשר אתם חפצים: הנה בא, אמר יהוה צבאות. (מלאכי ג')

Accompagnato (Bass): Thus saith the Lord, the Lord of Hosts; Yet once a little while and I will shake the heav'ns and the earth, the sea and the dry land. And I will shake all nations; and the desire of all nations shall come. (Haggai 2) The Lord, whom ye seek, shall suddenly come to His temple, even the messenger of the Covenant, whom ye delight in: behold, He shall come, saith the Lord of Hosts. (Malachi 3)

אריה (קונטרה־טנור): ומי מְכַלְכֵּל אֶת יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הֶעָמֵד
בְּהִרְאוֹתָיו? כִּי הוּא כְּאֵשׁ מְצַרֶּף. (מלאכי ג')

מקהלה: וְטַהַר אֶת בְּנֵי לְוִי וְזָקַק אֶתֶם וְהָיָה לַיהוָה מִגִּישֵׁי מִנְחָה
בְּצַדִּיקָה. (מלאכי ג')

רצ'יטיב (קונטרה־טנור): הִנֵּה הָעֹלָמָה הָרָה וְיִלְדֶּת בֶּן וְקָרְאת
שְׁמוֹ עִמָּנוּ אֵל. (ישעיהו ז'; מתי א')

אריה (קונטרה־טנור) ומקהלה: עַל הַר גְּבוּהָ עָלִי לָךְ, מְבַשְּׂרֵת צִיּוֹן,
הָרִימִי בְכַח קוֹלְךָ, מְבַשְּׂרֵת יְרוּשָׁלַם; הָרִימִי, אֵל תִּירְאִי, אֲמָרִי
לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֶלְהֵיכֶם. קוּמִי אוּרִי, כִּי בָּא אוֹרְךָ וּכְבוֹד יְהוָה
עָלֶיךָ זָרַח. (ישעיהו מ', ס')

אקומפניאטו (באס): כִּי הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יִכְסֶה אֶרֶץ וְעֶרְפָּל לְאֲמִים;
וְעֲלִיךָ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלֶיךָ יִרְאֶה. וְהִלְכּוּ גוֹיִם לְאוֹרְךָ וּמַלְכִים
לְנִגְוֶה זֶרְחָךְ. (ישעיהו ס')

אריה (באס): הָעַם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל. יִשְׁבִּי בְּאֶרֶץ
צִלְמוֹת אוֹר נִגְוֶה עָלֵיָהֶם. (ישעיהו ט')

מקהלה: כִּי יֵלֵד יֶלֶד לָנוּ, בֶּן נִתֵּן לָנוּ, וְתָהִי הַמְּשָׁרָה עַל שִׁכְמוֹ;
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פְּלֵא יוֹעֵץ, אֵל גְּבוּר, אָבִי עֵד, שֵׁר שְׁלוֹם. (ישעיהו ט')

Air (Countertenor): But who may abide the day
of His coming, and who shall stand when He
appeareth? For He is like a refiner's fire. (Malachi 3)

Chorus: And He shall purify the sons of Levi,
that they may offer unto the Lord an offering in
righteousness. (Malachi 3)

Recitative (Countertenor): Behold, a virgin shall
conceive and bear a Son, and shall call his name
Emmanuel, GOD WITH US. (Isaiah 7; Matthew 1)

Air (Countertenor) & Chorus: O thou that tellest
good tidings to Zion, get thee up into the high
mountain. O thou that tellest good tidings to
Jerusalem, lift up thy voice with strength; lift it up,
be not afraid; say unto the cities of Judah, behold
your God! O thou that tellest good tidings to Zion,
Arise, shine, for thy Light is come, and the glory of
the Lord is risen upon thee. (Isaiah 40, 60)

Accompagnato (Bass): For behold, darkness shall
cover the earth, and gross darkness the people; but the
Lord shall arise upon thee, and His glory shall be seen
upon thee. And the Gentiles shall come to thy light,
and kings to the brightness of thy rising. (Isaiah 60)

Air (Bass): The people that walked in darkness have
seen a great light; and they that dwell in the land
of the shadow of death, upon them hath the light
shined. (Isaiah 9)

Chorus: For unto us a Child is born, unto us a Son
is given, and the government shall be upon His
shoulder; and His name shall be called Wonderful
Counsellor, the Mighty God, the Everlasting Father,
the Prince of Peace. (Isaiah 9)

פיפה (סינפוניה פסטוראלית)

רצ'יטיב (סופרן): ורעים היו בארץ ההיא לנים בשדה ושמרים
את משמרות הלילה על עדרם. (לוקס ב')

אקומפניאטו (סופרן): והנה מלאך יהוה נצב עליהם וכבוד יהוה
הופיע עליהם מסביב וייראו יראת גדולה. (לוקס ב')

רצ'יטיב (סופרן): ויאמר אליהם המלאך: אל תיראו, כי הנני
מבשר אתכם שמחה גדולה אשר תהיה לכל העם. כי היום ילד
לכם מושיע, אשר הוא המשיח האדון בעיר דוד: (לוקס ב')

אקומפניאטו (סופרן): ופתאום היה אצל המלאך המון צבא
השמים והם משבחים את האלהים ואמרים: (לוקס ב')

מקהלה: כבוד במרומים לאלהים ובארץ, שלום באנשי רצוננו.
(לוקס ב')

אריה (סופרן): גילי מאד בת-ציון, הריעי בת ירושלים, הנה מלכך
יבוא לך, צדיק ונושע הוא ודבר שלום לגוים. (זכריה ט')

רצ'יטיב (קונטרה-טנור): אז תפקחנה עיני עורים ואזני חרשים
תפתחנה. אז ידלג כפאיל פסח ותתן לשון אלים. (ישעיהו ל"ה)

דואט (קונטרה-טנור, סופרן): פרעה עדרו ירעה, בזרעו יקבץ
טלאים ובחיקו ישא, עלות ינהל. (ישעיהו מ') בואו אלי כל
העמלים והעמוסים ואני אמציא לכם מנוחה. קחו עליכם
את עלי ולמדו ממני, כי ענו אני ונמוך ריחתי. תמצאו מרגוע
לנפשותיכם. (מתי י"א)

מקהלה: כי עלי נעים וקל משא. (מתי י"א)

Pifa (Sinfonia pastorale)

Recitative (Soprano): There were shepherds abiding
in the field, keeping watch over their flocks by night.
(Luke 2)

Accompagnato (Soprano): And lo, the angel of the
Lord came upon them, and the glory of the Lord
shone round about them, and they were sore afraid.
(Luke 2)

Recitative (Soprano): And the angel said unto them:
fear not, for behold, I bring you good tidings of great
joy, which shall be to all people. For unto you is
born this day in the city of David a Saviour, which is
Christ the Lord. (Luke 2)

Accompagnato (Soprano): And suddenly there was
with the angel a multitude of the heavenly host,
praising God, and saying: (Luke 2)

Chorus: Glory to God in the highest, and peace on
earth, good will towards men. (Luke 2)

Air (Soprano): Rejoice greatly, O daughter of Zion;
shout, O daughter of Jerusalem! Behold, thy King
cometh unto thee; He is the righteous Saviour, and
He shall speak peace unto the heathen. (Zechariah 9)

Recitative (Countertenor): Then shall the eyes of the
blind be opened, and the ears of the deaf unstopped.
Then shall the lame man leap as an hart, and the
tongue of the dumb shall sing. (Isaiah 35)

Duet (Countertenor, Soprano): He shall feed His
flock like a shepherd; and He shall gather the lambs
with His arm, and carry them in His bosom, and
gently lead those that are with young. (Isaiah 40)
Come unto Him, all ye that labour, come unto Him
that are heavy laden, and He will give you rest. Take
His yoke upon you, and learn of Him, for He is meek
and lowly of heart, and ye shall find rest unto your
souls. (Matthew 11)

Chorus: His yoke is easy, and his burden is light.
(Matthew 11)

**פרק ב': התגשמות הישועה על ידי קרבן ישוע,
דחיית מתנת האל על ידי בני האדם ומפלתם הגמורה
בשל התנגדותם לכוחו של האל**

מקהלה: הִנֵּה שֶׁהָאֱלֹהִים הַנִּשְׂא חַטָּאת הָעוֹלָם. (יוחנן א')

אריה (קונטרה־טנור): נִבְזָה וְחָדַל אִישִׁים, אִישׁ מְכַאֲבוֹת וַיְדוּעַ
חֲלִי; גָּוִי [גוּו] נִתְתִּי [נַתַּן] לְמַכִּים, וְלִחְיִי [וּלְחִיּוֹ] לְמַרְטִים; פָּנִי
[פַּנְיּוֹ] לֹא הִסְתַּרְתִּי [הַסְתִּיר] מִפְּלִמּוֹת זָרָק. (ישעיהו נ"ג, ג')

מקהלה: אֲכַן חָלִינוּ הוּא נִשְׂא וּמְכַאֲבֵנוּ סְבָלָם וְהוּא מְחַלֵּל
מִפְּשָׁעֵנוּ, מִדָּבָר מַעֲוֹנְתֵינוּ; מוֹסֵר שְׁלוֹמֵנוּ עָלֵינוּ. (ישעיהו נ"ג)

מקהלה: וּבְחֻבְרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ. (ישעיהו נ"ג)

מקהלה: כָּלֵנוּ כְּצֹאֵן תַּעֲיִנוּ, אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ וַיְהוֶה הַפְּגִיעַ בּוֹ אֶת
עוֹן כָּלֵנוּ. (ישעיהו נ"ג)

אקומפניאטו (טנור): כָּל־רְאִי [רואיו] יִלְעָגוּ לִי [לוֹ]; יִפְטִירוּ
בְּשִׂפְהָ, יְנִיעוּ רֹאשׁ. (תהלים כ"ב)

מקהלה: גַּל אֵל יְהוָה יִפְלֹטֵהוּ, יִצִּילֵהוּ, כִּי חָפַץ בּוֹ. (תהלים כ"ב)

אקומפניאטו (טנור): חָרַפָּה שְׂבָרָה לְבִי [לבוֹ] וְאָנּוּשָׁה [וינוש=היה
לחולה אנוש]. וְאֶקְוֶה [ויקווה] לָנוּד וְאִין וְלִמְנַחֲמִים וְלֹא מִצְאָתִי
[מצא]. (תהלים ס"ט)

אריזו (טנור): הַבִּיטוּ וְרֹאוּ, אִם־יֵשׁ מְכַאֲב כְּמְכַאֲבִי [מכאובוֹ]?
(איכה א')

אקומפניאטו (טנור): כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים, מִפְּשָׁע עַמִּי [עַמְךָ] נִגְעַ
לָמוֹ. (ישעיהו נ"ג)

**PART 2: Redemption by the Sacrifice of Jesus,
Mankind's Rejection of God's Offer and Utter
Defeat when Trying to Oppose the Power of God**

Chorus: Behold the Lamb of God, that taketh away the sin of the world. (John 1)

Air (Countertenor): He was despised and rejected of men, a man of sorrows and acquainted with grief. (Isaiah 53) He gave His back to the smiters, and His cheeks to them that plucked off the hair. He hid not His face from shame and spitting. (Isaiah 50)

Chorus: Surely He hath borne our griefs, and carried our sorrows! He was wounded for our transgressions, He was bruised for our iniquities; the chastisement of our peace was upon Him. (Isaiah 53)

Chorus: And with His stripes we are healed. (Isaiah 53)

Chorus: All we, like sheep, have gone astray; we have turned everyone to his own way, and the Lord hath laid on Him the iniquity of us all. (Isaiah 53)

Accompagnato (Tenor): All they that see Him laugh Him to scorn; they shoot out their lips, and shake their heads, saying: (Psalms 22)

Chorus: He trusted in God that He would deliver Him; let Him deliver Him, if He delight in Him. (Psalms 22)

Accompagnato (Tenor): Thy rebuke hath broken His heart: He is full of heaviness. He looked for some to have pity on Him, but there was no man, neither found He any to comfort Him. (Psalms 69)

Arioso (Tenor): Behold, and see if there be any sorrow like unto His sorrow. (Lamentations 1)

Accompagnato (Tenor): He was cut off out of the land of the living: for the transgressions of Thy people was He stricken. (Isaiah 53)

אריה (טנור): כי לא תעזב נַפְשִׁי [נפשו] לְשָׂאוֹל; לֹא תִתֵּן חַסִּידְךָ לְרֵאוֹת שָׁחַת. (תהלים י"ז)

מקהלה: שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאֵשֵׁיכֶם וְהִנְשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד? יְהוָה עֲזוֹ וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה. שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאֵשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד? יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סְלֵה. (תהלים כ"ד)

אריה (קונטרה-טנור): עֲלִיתָ לְמָרוֹם, שְׁבִית שְׁבִי לְקַחַת מִתְּנוֹת בְּאֲדָם וְאֶף סוֹרְרִים, לְשֹׁכֵן יְהוָה אֱלֹהֵי־ם. (תהלים ס"ח)

אריה (סופרן): מֵה נָאוּ רַגְלֵי מְבַשֵּׂר שְׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב. (אגרת פאולוס אל הרומיים)

אריה (באס): לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וְלֵאמִים יִהְיֶה רִיב? יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יַחַד עַל יְהוָה וְעַל מְשִׁיחוֹ? (תהלים ב')

מקהלה: נִנְתְּקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנִשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ. (תהלים ב')

רציטיב (טנור): יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק, אֲדֹנָי יִלְעַג-לָמוֹ. (תהלים ב')

אריה (טנור): תִּרְעַם בְּשֹׁבֵט בְּרִזָּל. כְּכִלֵי יוֹצֵר תִּנְפְּצֵם. (תהלים ב')

מקהלה: הַלְלוּיָהּ, כִּי מֶלֶךְ אֱלֹהֵינוּ יְהוָה צְבָאוֹת. הִנֵּה מִמְלַכְתּוֹ הָעוֹלָם הֵיטָה לְאֲדֹנֵינוּ וְלִמְשִׁיחוֹ וְהוּא יִמְלֹךְ לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. מֶלֶךְ הַמְּלָכִים וְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים, הַלְלוּיָהּ! (חזון יוחנן י"ט, י"א, י"ט)

Air (Tenor): But Thou didst not leave His soul in hell; nor didst Thou suffer Thy Holy One to see corruption. (Psalms 16)

Chorus: Lift up your heads, O ye gates; and be ye lift up, ye everlasting doors; and the King of Glory shall come in. Who is this King of Glory? The Lord strong and mighty, the Lord mighty in battle. Lift up your heads, O ye gates; and be ye lift up, ye everlasting doors; and the King of Glory shall come in. Who is this King of Glory? The Lord of Hosts, He is the King of Glory. (Psalms 24)

Air (Countertenor): Thou art gone up on high; Thou hast led captivity captive, and received gifts for men; yea, even from Thine enemies, that the Lord God might dwell among them. (Psalms 68)

Air (Soprano): How beautiful are the feet of them that preach the gospel of peace, and bring glad tidings of good things. (Romans 10)

Air (Bass): Why do the nations so furiously rage together, and why do the people imagine a vain thing? The kings of the earth rise up, and the rulers take counsel together against the Lord, and against His Anointed. (Psalms 2)

Chorus: Let us break their bonds asunder and cast away their yokes from us. (Psalms 2)

Recitative (Tenor): He that dwelleth in heaven shall laugh them to scorn; the Lord shall have them in derision. (Psalms 2)

Air (Tenor): Thou shalt break them with a rod of iron; thou shalt dash them in pieces like a potter's vessel. (Psalms 2)

Chorus: Hallelujah! for the Lord God Omnipotent reigneth. (Revelation 19) The kingdom of this world is become the kingdom of our Lord, and of His Christ; and He shall reign for ever and ever. (Revelation 11) King of Kings, and Lord of Lords.

(Revelation 19) Hallelujah!

פרק ג': שירת הלל לכבוד מפלת המוות

אריה (סופרן): ואני ידעתי: גאלי חי ואחרון על-עפר יקום. ואחר עורי נקפו זאת ומבשרי אֶחֶזָה אֱלֹהִים. (איוב י"ט) אָבֵל עֵתָה הַמְשִׁיחַ הַיּוֹם מִן הַמֵּתִים רְאִישֵׁי הַיְשָׁנִים. (אגרת פאולוס אל הקורינתיים)

מקהלה: כי אחרי אשר בא המוות על ידי אדם, גם תחית המתים באה על ידי אדם. כי כאשר באדם הראשון מתים כלם, כן יחיו כלם במשיח. (אגרת פאולוס אל הקורינתיים)

אקומפניאטו (באס): הנה סוד אגלה לכם: אנחנו לא כלנו נישן, אבל כלנו נתחלף. ברגע אחד, כהרף עין, כתקע השופר האחרון. (אגרת פאולוס אל הקורינתיים)

אריה (באס): כי יתקע בשופר והמתים יחיו בלי כליון ואנחנו נתחלף. כי מה שעמיה סופו לכליון ילבש אל-כליון, ומה שעמיה סופו למות ילבש אל-מנות. (אגרת פאולוס הראשונה אל הקורינתיים)

רציטיב (קונטרה-טנור): אז יבא דבר הכתוב: בלע המות לנצח. (אגרת פאולוס אל הקורינתיים)

מקהלה: נאה לשה הטבוח לקחת עז ועשר וחכמה וגבורה והדר וכבוד וברכה. לישב על הכסא ולשה הברכה וההדר והפבוד והעז לעולמי עולמים. אמן! (חזון יוחנן)

PART 3: A Hymn for the Final Overthrow of Death

Air (Soprano): I know that my Redeemer liveth and that he shall stand at the latter day upon the earth. And though worms destroy this body, yet in my flesh shall I see God. (Job 19) For now is Christ risen from the dead, the first fruits of them that sleep. (I Corinthians 15)

Chorus: Since by man came death, by man came also the resurrection of the dead. For as in Adam all die, even so in Christ shall all be made alive. (I Corinthians 15)

Accompagnato (Bass): Behold, I tell you a mystery: we shall not all sleep, but we shall all be changed in a moment, in the twinkling of an eye, at the last trumpet. (I Corinthians 15)

Air (Bass): The trumpet shall sound, and the dead shall be raised incorruptible, and we shall be changed. For this corruptible must put on incorruption and this mortal must put on immortality. (I Corinthians 15)

Recitative (Countertenor): Then shall be brought to pass the saying that is written: Death is swallowed up in victory. (I Corinthians 15)

Chorus: Worthy is the Lamb that was slain, and hath redeemed us to God by His blood, to receive power, and riches, and wisdom, and strength, and honour, and glory, and blessing. Blessing and honour, glory and power, be unto Him that sitteth upon the throne, and unto the Lamb, forever and ever. Amen. (Revelation 5)

Concert No. 2

MESSIAH

Avner Biron conductor
Ruby Hughes soprano (England)
James Laing countertenor (England)
James Oxley tenor (England)
Markus Flaig bass (Germany)
Basler Madrigalisten Choir (Switzerland)
Ram Oren solo trumpet

George Frideric Handel (1685-1759)
MESSIAH

**CULTURE
SCAPES**

swiss arts council

prohelvetia

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Eidgenössisches Departement für
auswärtige Angelegenheiten EDA

2011 / 2012

Tel Aviv / Tel Aviv Museum of Art

Friday, Oct. 21 2011 at 13:00
Saturday, Oct. 22 2011 at 20:30
Sunday, Oct. 23 at 20:30

Haifa / Rappaport Auditorium

Monday, Oct. 24 2011 at 20:30

Jerusalem / Henry Crown Hall, Jerusalem Theatre

Tuesday, Oct. 25 2011 at 20:30

Rehovot / Wix Auditorium, Weizmann Institute

Wednesday, Oct. 26 2011 at 20:30

Karmiel / Performing Arts Center

Thursday, Oct. 27 2011 at 20:30

Zurich

Wednesday, Nov. 2 2011 at 20:00

Basel

Thursday, Nov. 3 2011 at 20:00

Program notes: Benny Hendel / Design: Hagit Maimon

The Israel Camerata Jerusalem

Music Director and Founder: **Avner Biron**

Composer in Residence: **Josef Bardanashvili**

The musicians

*principal player **permanent guest musician

1st Violin

Arnold Kobiliansky*
Michael Boyaner
Pavel Galaganov
Sophia Kirsanova**
Carmela Leiman
Etien Meneri
Roman Yusupov

2nd Violin

Natalie Sher*
Denice Djerassi
Michael Kontsevich
Zina Levin
Keren Lipker
Eduard Reznik

Viola

Michael Plaskov*
Andrei Shapelnikov
Boris Rimmer
Michael Yavker

Cello

Yafim Aizenstadt*
Marina Katz*
Zvi Orleansky*
Alexander Sinelnikov

Bass

Dmitri Rozenzweig*
Genadi Litvin

Flute

Esti Rofé*

Oboe

Muki Zohar*
Ori Meiraz

Bassoon

Mauricio Paez*
Kristijonas Grigas

Trumpet

Marat Gurevich

Guest musicians: Iris Globerson Hirsch, organ & harpsichord; Karen Phenpimon Zehavi, timpani

Board of Directors and Members of Association

*Member of the board

Prof. Ruth Arnon* - Chairman
Jacob Aizner*
Dr. Hanan Alon
Shimshon Arad
Prof. Avi Ben Basat

Robert Drake
Izaak Elron*
Eli Eyal
Prof. Menachem Fisch*

Benny Gal-Ed*
Hedva Foguel*
Prof Benny Geiger*
Yair Green*

Prof. Moshe Hadani*
Prof Uri Karshon
David Kindler*
Prof. Mark Kopytman

Nissim Levy
Baruch Shalev*
Moshe Vidman*
Sara Zelkind

Administration

General Manager: Ben-Zion Shira
Administrative Manager:
Michael Kontsevich
Producer: Tamar Umansky

Marketing Manager:
Tamar Yakubovitz
Sales: Inbal Yerushalmi
Secretary: Mira Zilberman

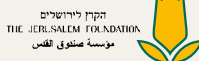
Stage Manager:
Valery Aksyonov
Legal Advisor: Adv. Ami Folman
Accountant: Sarit Yitshaki

**The Organ Built by Gideon Shamir
and the Timpany were kindly given
to the orchestra by the America-Israel
Cultural Foundation**

Office: 13 HaHagana St. (HaGiv'a HaTsarfatit) Jerusalem | Tel: +972-2-5020503 Fax: +972-2-5020504

Internet: www.jcamerata.com | Email: info@jcamerata.com

The Orchestra is supported by: The Ministry of Culture and Sport | The Municipality of Jerusalem | The Jerusalem Foundation
The Marc Rich Foundation | Teva Pharmaceutical Industries Ltd. | and by the generous support of various donors.

THE 28th SEASON | 2011/2012

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM
MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON

MESSIAH